Lietas Nr.C30505516
Lietvedības Nr.C-5055-16/2

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
2016.gada 24.novembrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā : tiesnese K.Maike
2016.gada 24.novembrī
Rīgā, Abrenes ielā 3, izskatīja rakstveida procesā civillietu AS "Latvijas Gāze" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu, un

k o n s t a t ē j a :

Prasītājs AS "Latvijas Gāze" iesniedzis tiesā maza apmēra prasību pret atbildētājiem /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka gazificētajā objektā /adrese/ izlietota dabasgāze, neveicot par to samaksu pilnā apmērā. Saskaņā ar Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas datiem, uz parāda rašanās brīdi, atbildētāji ir minētā gazificētā objekta īpašnieki.

Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi paredz atbildētāju saistību veikt maksājumus par dabasgāzes lietošanu 20 dienu laikā pēc katra norēķinu perioda. 2010.gada 6.aprīlī objektā pārtraukta dabasgāzes padeve, fiksēts dabasgāzes patēriņa skaitītāja rādījums, līdz kuram izlietota dabasgāze – 502. Prasītājs norāda, ka atbildētāju nesamaksātais parāds ir EUR 396,07, ko veido nesamaksātie maksājumi par izlietoto dabasgāzi laika periodā no 2006.gada 7.jūlija līdz 2010.gada 6.oktobrim. Par samaksas kavējumu aprēķināti nokavējuma procenti EUR 35,56 apmērā, par laika periodu no 2010.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 7.aprīlim. Atbildētājiem sūtīti paziņojumi par nepieciešamību veikt samaksu, tajā skaitā pēdējā pretenzija 2016.gada 10.februārī.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 34., 46., 65., 72., 76.punktu, 90.1.punktu, Dzīvokļa īpašuma likuma 10.pantu un Civillikuma 1036.pantu, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājiem solidāri parādu EUR 431,63, samaksāto valsts nodevu EUR 71,14 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7,83, kā arī noteikt prasītāja tiesības par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā no nenomaksātās parāda summas.

2016.gada 18.martā atbildētājiem nosūtīts maza apmērā prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai līdz 2016.gada 20.aprīlim.

Atbildētāji iesnieguši tiesā paskaidrojumus, norādot, ka prasību neatzīst. Atbilstoši Komerclikuma 1.panta pirmajai daļai prasītājs ir komersants un saskaņā ar Komerclikuma 388.pantu, komercdarījumi ir komersanta tiesiskie darījumi, kas saistīti ar komercdarbību. Atbildētāja ieskatā, prasītāja norādītajam prasījumam, atbilstoši Komerclikuma 406.pantam, ir iestājies noilgums.

Prasītājs atsauksmi par atbildētāju paskaidrojumiem nav iesniedzis.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, tiesa pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, lietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība nav pamatota un ir noraidāma.

No prasības pieteikumā izklāstītajiem apstākļiem un izvirzītajiem prasījumiem izriet, ka prasības priekšmets ir parāda piedziņa par izmantoto dabasgāzi gazificētajā objektā /adrese/.

No lietas materiāliem pievienotās Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas izdrukas redzams, ka atbildētājiem nostiprinātas īpašuma tiesības – /pers. A/ 12/24 domājamās daļas un /pers. B/ ½ domājamā daļa uz nekustamo īpašumu –/adrese/, 2300 m^2 platībā uz kura atrodas dzīvojamā māja un administratīvā ēka.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistības tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Ievērojot to, tiesa uzskata, ka starp prasītāju un atbildētāju pastāvēja tiesiska darījuma attiecības ar visām no tā izrietošām sekām Civillikuma izpratnē, t.i., kas izriet no pirkuma līguma Civillikuma 2002. un 2021.panta izpratnē.

Saskaņā ar Civillikuma 2002.pantu pirkums ir līgums, ar ko viena puse apsola otrai par norunātas naudas summas samaksu atdot zināmu lietu vai tiesību.

Tiesa secina, ka kaut arī starp pusēm nav noslēgts rakstisks līgums par preces pirkumu, prasītājam, kurš ir piegādājis dabasgāzi objektam, ir tiesības prasīt no atbildētājas izlietotās dabasgāzes apmaksu un atbildētājai ir pienākums norēķināties par izlietoto dabasgāzi.

Prasītājs norāda, ka gazificētajā objektā /adrese/, izlietota dabasgāze, neveicot par to samaksu un maksājumi par objektā patērēto dabasgāzi nav veikti no 2006.gada 7.jūlija līdz 2010.gada 6.aprīlim.

Ar lietas materiālos esošo 2010.gada 6.aprīļa aktu par gāzes mēraparāta un gāzes iekārtu atvienošanu vai demontāžu apstiprinās apstāklis, ka 2010.gada 6.aprīlī dabas gāzes padeve /adrese/, tika pārtraukta.

Aprēķinā konstatēts izlietotās dabasgāzes apjoms no 2006.gada 7.jūlija līdz 2010.gada 6.aprīlim 800,00 m^3.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1048 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 34.punkts noteic, ka ēkas (būves) īpašnieks ir atbildīgs par attiecīgajā ēkā (būvē) esošo dabasgāzes apgādes sistēmu un tās darbību. Lietotājs ir atbildīgs par savā īpašumā vai lietošanā esošo dabasgāzes apgādes sistēmu un tās darbību.

Savukārt, šo noteikumu 36.5.punkts noteic, ka dabasgāzes lietotājam ir pienākums līgumā noteiktajā kārtībā reģistrēt datus par izlietotās dabasgāzes daudzumu un ziņot sistēmas operatoram, kā arī izdarīt maksājumus līgumā noteiktajos termiņos un apmērā. Minēto noteikumu 90.1.punkts paredz mājsaimniecības lietotājam pienākumu atbilstoši sistēmas operatora apstiprinātajai norēķinu kārtībai maksājumus par dabasgāzi veikt 20 dienu laikā pēc norēķinu perioda beigām. Norēķinu periods ir kalendāra mēnesis.

Civillikuma 1893.pants paredz, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā.

Saskaņā ar Civillikuma 1895.pantu, visas saistību tiesības, kuras nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto desmit gadu laikā. Savukārt Komerclikuma 406.pantā noteikts, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš.

Tā kā Komerclikuma 406.pants attiecībā uz prasījuma tiesību noilgumu darījumiem, kuros viens no darījuma dalībniekiem ir komersants, ir atzīstams par speciālo likuma normu pret Civillikuma 1895.pantu, tad šādam darījumam ir piemērojams Komerclikumā noteiktais prasījuma celšanas noilgums.

Atbilstoši Komerclikuma 389.pantam, ja darījums ir komercdarījums tikai vienam no darījuma dalībniekiem, šā likuma noteikumi par komercdarījumiem ir vienlīdz piemērojami arī pārējiem darījuma dalībniekiem, ciktāl normatīvajos aktos patērētāju tiesību aizsardzības jomā vai citos likumos nav noteikts citādi.

Tiesa konstatē, ka Patērētāju tiesību aizsardzības likumā nav noteikts cits noilguma termiņš prasībām pret patērētāju, līdz ar ko atzīstams, ka darījumam, kas nodibināts starp prasītāju un atbildētājiem, ir piemērojams Komerclikumā noteiktais triju gadu prasības celšanas noilguma termiņš.

2010.gada 1.janvārī spēkā stājās Komerclikuma D daļa, kuras 406.pants noteic, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Savukārt, saskaņā ar Komerclikuma Pārejas noteikumu 16.punktu, ja līdz 2010.gada 1.janvārim Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet Komerclikums nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojams Komerclikumā noteiktais noilguma termiņš, kurš skaitāms no 2010.gada 1.janvāra.

Atbilstoši Civillikuma 1896.panta noteikumiem, noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis. Saskaņā ar to noilguma tecējuma iesākumam vajadzīgs: nosacītiem prasījumiem – lai nosacījums jau būtu noskaidrojies, bet terminētiem prasījumiem – lai termiņš jau būtu notecējis.

Atbilstoši prasītājas norādītajam 2010.gada 6.aprīlī gāzes padeve gazificētājā objektā /adrese/ ir pārtraukta. Prasītāja lūdz piedzīt patērēto dabasgāzi līdz 2010.gada 6.aprīlim.

Tiesa atzīst, ka 2010.gada 6.aprīlī ir iestājušies tie apstākļi, kad prasītājam bija tiesības prasīt no atbildētājiem parāda samaksu, bet, atbilstoši Komerclikumā noteiktajam, trīs gadu noilguma termiņš sāk tecēt no 2010.gada 6.aprīļa.

Civillikuma 1902. – 1906.pantā ir noteikti gadījumi, kad noilguma tecējums tiek pārtraukts. Atbilstoši Civillikuma 1905.pantam atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu.

Atbilstoši Komerclikumā noteiktajam, trīs gadu noilguma termiņš sāk tecēt no 2010.gada 6.aprīlī un beidzas 2013.gada 6.aprīlī.

Tiesa konstatē, ka 2016.gada 10.februārī prasītājs nosūtījis atbildētājiem Pretenziju par parāda saistībām, kurā prasītājs brīdinājis atbildētājus par parādu par dabasgāzi EUR 503,71 apmērā un lūdzis nomaksāt parādu, no kā secināms, ka pretenzija ir nosūtīta jau pēc noilguma iestāšanās.

Lietā nav gūti pierādījumi, ka atbildētāji, laika periodā no 2010.gada 6.aprīļa līdz 2013.gada 6.aprīlim būtu, kaut kādā veidā atzinuši parādu vai veikuši darbības, kuras uz to norādītu. No kā secināms, ka šajā laikā periodā atbildētāji nav veikuši nevienu maksājumu, savukārt prasība tiesā celta 2016.gada 14.martā.

Tiesa nekonstatē arī nevienu no Civillikuma 1898.pantā minētajiem gadījumiem, kad noilgumu aprēķinot var atskaitīt zināmu laiku vai pagarināt termiņu. Līdz ar to, tiesa secina, ka prasītāja prasījuma tiesībām pret atbildētājiem ir iestājies noilgums.

Kā norādīts Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 21.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKC -100/2010, ja, izskatot lietu pēc būtības, tiesa konstatē, ka ir iestājies civiltiesību normās noteiktais noilgums, tad tai jāpārbauda, vienīgi, jautājumus par noilguma apturēšanu vai pārtraukšanu, bet nav jāskaidro faktiskie apstākļi un jāvērtē pierādījumi, jo noilgums ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai.

Pie apstākļiem, kad prasītājs nav pierādījis noilguma pārtraukšanas faktu un tiesa konstatējusi, ka lietā ir iestājies prasības noilgums, kas ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai, spriedumā netiek dots vērtējums prasībā norādītajiem apstākļiem un netiek vērtēti citi iesniegtie pierādījumi.

Atbilstoši Civillikuma 1910.pantam, ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas nevien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka pastāv patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai, jo prasībai ir iestājies noilgums, saskaņā ar Komerclikuma 406.pantu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 193., 250.^{25} pantu un 250.^{27} panta otro daļu, tiesa

n o s p r i e d a :

noraidīt AS "Latvijas Gāze", vienotais reģistrācijas numurs 4000300642, maza apmēra prasību pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, un /pers. B/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese K.Maike